

mivel kiskertek helyezkednek el rajta. A domb területén minden bizonnyal egy nagy kiterjedésű 10–11. századi, valamint egy császárkori temető található, melyek jelenleg nincsenek veszélyeztetve.

JAKAB ATTILA

273. Nyíregyháza, Pazonyi út

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B?, Sza, Á

A fenti helyen áruházipület kivitelezését megelőző szondázása során 2008. március 11–13. között bronzkori(?), császárkori és Árpád-kori településrészletekre utaló objektumfoltokra bukkantunk. A megelőző feltárást a Jóna András Múzeum március 31. és május 16. között végezte.

A lelőhely a 01962/9 hrsz. telken, a Tesco áruháztól KDK-re, az Ilona-tanyától NyÉNy-ra, a 4. sz. főúttól É-ra található. Jellemzően magas, a környezetéből 2,5–3 m-re kimagasodó homokdomb. A szintvonalas térképek tanúsága szerint ez a homokdomb folytatódott a Tesco jelenlegi parkolója helyén. Ott 1997–98 folyamán Almássy Katalin, Istvánovits Eszter, Kurucz Katalin végeztek feltárásokat, az általuk feltárt településrészek húzódtak át erre a területre.

Mintegy 8282 m²-t kutattunk: a 60–130 cm-es humuszréteget géppel távolították el. Az azt követő kézi földmunkával összesen 178 objektumot tártunk fel. Ezek nagyobb részben Árpád-koriak. A településrész az ún. Igrice faluhoz tartozhatott. Mintegy 13 leégett házat sikerült megfigyelnünk, többségében a humusz alsó szegmensében. A leletanyag által kirajzolt időhorizont alapján a tatár pusztítás vetett véget a település életének. Ezt erősíti az elásott vas eszközelet, illetve a telepen talált hullus is.

Kisebbszámú, de előfordultak császárkori objektumok is: árkok, gödrök, illetve 3 kemence. Anyaga alapján klasszikus Kr. u. 2–3. századi szarmata teleprészlet, bár kevés a jól iszapolt áru. Az árkok kirajzoltak bizonyos házhelyeket, de házakat nem találtunk. Valószínűleg felmenő falú házakkal kell számolnunk. A gödrökben ezüsttorquezt, pénzt, veretet, fibulákat találtunk, továbbá bizonytalan őskori (a Tesco áruház helyén előkerült bronzkori objektumok alapján bronzkorinak tartott) gödröket találtunk.

LUKÁCS JÓZSEF

274. Nyíregyháza, Rozsrét bokori út

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ő, Sza

2008. október 20. és november 3. között végeztük el a lelőhely szondázását. Az első szondát közel É-D-i irányban húztuk, közvetlenül az út mellett (290 m²). Ebben a kutatóárokban azonban csak új- és legújabb kori hulladékgödröket találtunk. A következő szondát a vasút felőli oldaláról kezdtük el húzni, K-Ny-i irányban (220 m²), régészeti objektumot, leletet nem találtunk benne. A 3. szondát ettől É-ra, szintén K-Ny-i irányban húztuk.

A gerincen ez a szonda is üresnek bizonyult, viszont a mélyebb részre érve gödörfoltok kezdtek kirajzolódni. A gerinc aljában egy császárkori településrészletre bukkantunk, agyagkitermelő gödrökkel, kutakkal, és sikerült megfogni a települést határoló árkot is.

A Rozsrét bokori úttól Ny-ra, a 8. sz. alatti tanyától D-re október 27-én kezdtük meg a szondázást közvetlenül a tanya kerítése mellett. Ez a szonda K-Ny-i irányú volt, Ny-i végén egy homokkitermelőben végződött. Ebben szintén a tanya hulladékgödreit találtuk meg. A következő szondát ettől D-re, kb. 10 m-re húztuk. Mivel ebben őskori cserepek kerültek elő, itt D-i és K-i irányban rábontottunk, de objektumot nem találtunk. A terület Ny-i végénél húztuk a következő szondát É-D-i irányban, amiben egy szétszántott kemence került elő. Ettől kb. 4 m-re K-re újabb szondát nyitottunk, de objektum nem került elő belőle. Az utolsó szondát a megmaradt terület közepén K-Ny-i irányban húztuk, de itt sem került elő objektum. Mivel azonban leleteket találtunk, azt gondoljuk, hogy itt a késő bronzkori lelőhely mára már elpusztult. 1993-ban Almássy Katalin a homokbányától a 4-es útig szondázta meg a területet, és ő is elszántott, elpusztult késő bronzkori objektumokat talált.

November 3-án a Rozsrét bokori úttól K-re eső területen, a már szondázott résztól É-ra folytattuk a kutatást. A szondát a vasút és a Rozsrét bokori út között K-Ny-i irányban húztuk. Itt már a gerincen elkezdtek az objektumok jelentkezni, és ez folytatódott egészen az útig. A tanyától Ny-ra eső terület szondázását a 4-es út felé végeztük, itt is szórvány kerámia került elő, majd gödrök is jelentkeztek, melyek feltárását tavaszra hagytuk.

L. NAGY MÁRTA – LUKÁCS JÓZSEF

275. Nyíregyháza, Simai úttól északra

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Ő, LT, N

2008. szeptemberben régészeti terepbejárást végeztünk a Nyíregyháza – Szélsőbokor – Guszev lakótelep határolta 95 hektáros területen. A területet D-ről a Nyíregyháza–Kálmánháza műút (Simai út), K-ről a nyíregyházi Guszev lakótelep és a Ságvári kertváros házai, É-on napraforgó ültetvények, Ny-on pedig a szélsőbokori családi házak kertvégei határolták. A beépített területeken helyszínelést nem végezhattünk. A terület K-i részén akácerdő húzódik, melyben régészeti jelenséget szintén nem figyeltünk meg. A terepbejárásra alkalmas szántott részeken két lelőhelyet dokumentáltunk.

1. lh.: A Nyíregyháza–Kálmánháza műúttól kb. 200 m-re É-ra, két É-D irányú homokdomb közti mélyebben fekvő területen, mintegy 110×170 m-en terült el, felszínén őskori, kelta és késő népvándorlás kori településekre utaló szórvány leletanyagot gyűjtöttünk.

2. lh.: Az elsőtől kb. 350 m-re É-ra, egy alacsony É-D futású domb K-i oldalán és gerincén jelentkezett. A K-Ny irányú, 110×70 m kiterjedésű lelőhelyen őskori és késő bronzkori településre utaló szórvány leletanyagot gyűjtöttünk.